

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ
з УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (МОВИ НАВЧАННЯ)
для іноземних громадян, які вступають до аспірантури
спеціальності: 011 «Освітні, педагогічні науки», 051 «Економіка», 071 «Облік і оподаткування»,
072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076
«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»,
122 «Комп’ютерні науки», 242 «Туризм», 281 «Публічне управління та адміністрування»,
292 «Міжнародні економічні відносини»
(шифр та назва спеціальності)

третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
здобувач ступеня доктора філософії

Харків, 2021

Метою вступного випробування з української мови для іноземних громадян, які вступають до аспірантури, є виявлення компетентностей (табл. 1), якими володіє кандидат на вступ до аспірантури для підготовки на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності: 011 «Освітні, педагогічні науки», 051 «Економіка», 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 122 «Комп'ютерні науки», 242 «Туризм», 281 «Публічне управління та адміністрування», 292 «Міжнародні економічні відносини».

Вступники до аспірантури мають демонструвати високий рівень сформованості загальних та спеціальних (предметних) компетентностей.

Таблиця 1

**Комpetентності вступника
на третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти**

Загальні
<ul style="list-style-type: none"> • здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; • здатність здійснювати усну й письмову комунікацію професійного спрямування українською мовою; • здатність до пошуку та аналітичного опрацювання інформації з різних джерел; • здатність самостійного проведення досліджень на відповідному рівні;
Спеціальні (фахові, предметні)
<ul style="list-style-type: none"> • володіння орфоепічними, лексичними, граматичними, орфографічними, стилістичними нормами сучасної української літературної мови; • розуміння професійно орієнтованих текстів з підручників, науково-популярних та спеціалізованих видань, Інтернет-джерел; • здатність накопичувати інформацію з різних джерел з метою подальшого її використання (на презентаціях, конференціях, дискусіях в академічному навчальному середовищі, а також у подальшій науковій роботі); • здатність самостійно складати тексти, використовуючи науково-економічні матеріали за фахом; • володіння мовленнєвим етикетом повсякденного й професійного спілкування; • здатність робити коротке непідготовлене повідомлення; • здатність вести бесіду, демонструючи вміння ставити запитання, пояснювати, висловлювати власну думку тощо.

**СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА»**

Вступне випробування з української мови для іноземних громадян, що вступають до аспірантури, відбувається у формі комплексного лексико-граматичного письмового тесту, який складається з завдань, спрямованих на перевірку рівня сформованості загальних та спеціальних (предметних) компетентностей.

Оцінювання здійснюється за 100-балльною шкалою. Усі питання мають одинаковий рівень складності та однакову вагу в підсумковій оцінці. Білет містить 50 тестових завдань з кількома варіантами відповіді. Із усіх запропонованих варіантів відповіді лише один є правильним. Правильна відповідь на кожне завдання оцінюється у 2 бали.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

БАЛИ	90-100	75-89	60-74	0-59
ОЦІНКА	відмінно	добре	задовільно	незадовільно

ЗРАЗОК ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ВСТУПНОГО ІСПИТУ (фрагмент білета)

1. Скільки в українському алфавіті літер?

- а) 30;
- б) 31;
- в) 32;
- г) 33.

...
3. Апостроф – це:

- а) розділовий знак;
- б) буква;
- в) знак твердості;
- г) знак м'якості.

...
5. У якому рядку всі слова мають наголос на 2 складі?

- а) сервер, шахтар, роман, Київ;
- б) пільга, наказ, зірка, доцент;
- в) професор, газета, залік, предмет;
- г) вулкан, відхід, обхід, поштар.

...
8. У якому рядку всі іменники чоловічого роду?

- а) телефон, гуртожиток, деканат, кімната;
- б) номер, магазин, готель, аспірант;
- в) виконання, вступ, розділ, висновки;
- г) документ, видання, клавіатура, принтер.

...
11. У якому рядку всі слова у формі множини?

- а) вікно, парфуми, студенти, декан;
- б) ректорат, факультет, аудиторії, ножиці;
- в) окуляри, ласощі, штори, лекції;
- г) відповідь, варіант, місто, вулиця.

12. Слова, протилежні за значенням, називають:

- а) синонімами;
- б) антонімами;
- в) омонімами;
- г) паронімами.

13. Слова, близькі за значенням, називають:

- а) синонімами;
- б) антонімами;

- в) омонімами;
- г) паронімами.

...
19. У якому рядку всі слова є спільнокореневими?

- а) вода, водичка, приводити;
- б) книга, книгарня, книжковий;
- в) ранок, ранковий, ранити;
- г) лисина, лисіти лисячий.

20. У якому рядку всі слова є іменниками?

- а) двійка, оцінка, бал, підпис;
- б) п'ятеро, володар, вгорі, коледж;
- в) мій, сьогодні, вересень, гроші;
- г) фінанси, бізнес, очільник, читати

21. У якому рядку всі слова є прикметниками?

- а) яскравий, широко, довший, бідний;
- б) золотий, книжковий, відповідний, дрібний;
- в) вечірній, давно, легко, синіти;
- г) швидко, рідкий, вчасно, підручник.

...
23. У якому рядку всі слова є дієсловами?

- а) бігти, дієвий, щоденник, зошит;
- б) читати, відповідати, переклад, звітувати;
- в) горіти, смішно, сіяти,звести;
- г) вчитися, фінансувати, діяти, запитати.

...
32. Виберіть слово іншомовного походження, яке потрібно писати з буквою *и*:

- а) дез...нфекція;
- б) тр...умф;
- в) д...зель;
- г) див...зія.

33. Укажіть слово іншомовного походження, у якому пишуть м'який знак:

- а) інтерв...ю;
- б) кан...йон;
- в) сер...йозний;
- г) н...юанс.

34. Укажіть слово іншомовного походження, у якому ставлять апостроф:

- а) ад...ютант;
- б) комп...ютер;
- в) б...юджет;
- г) пан...європейський.

...
40. Виберіть правильну форму жіночого імені по батькові від імені *Андрій*:

- а) Андріївна;
- б) Андрійівна;

- в) Андрієвна;
- г) Андрійовна.

... 44. Конструкцію *по сниженным ценам* українською мовою перекладають:

- а) по зниженим цінам;
- б) через знижені ціни;
- в) відповідно до знижених цін;
- г) за зниженими цінами.

... 50. Прочитайте. З'ясуйте, якою має бути послідовність речень.

- (1) Люди працюють, щоб забезпечити свої життєві потреби.
 - (2) Товари бувають сільськогосподарськими (наприклад, пшениця та молоко) або промисловими (автомобілі, побутова техніка, одяг).
 - (3) Продуктом їх праці є товари та послуги.
 - (4) Послуга – це вид виробничої діяльності.
- а) 1, 3, 2, 4;
 - б) 4, 1, 3, 2;
 - в) 1, 4, 3, 2;
 - г) 1, 2, 3, 4.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Українські літери і звуки. Графічне зображення літер та вимова звуків. Відмінності фонетичних систем української та російської мов

Будова слова. Наголос. Відкритий і закритий склад. Категорія роду. Синтаксичні конструкції: Хто це? Що це?

Рід іменників. Категорія числа іменників. Міжмовні омоніми (омофони) російської та української мов.

Позначення м'якості на письмі в зіставленні з російською мовою. Чергування о, е з і. Уживання апострофа. Спрощення в групах приголосних.

Іменник. Відмінювання іменників. Іменники, що в українській мові належать до іншого роду. Особливості відмінювання чоловічих і жіночих прізвищ на -ко, -енко. Кличний відмінок імен та імен по батькові. Невідмінювані іменники. Кличний відмінок іменників.

Прикметник. Поділ прикметників на роди. Відмінкові форми прикметників жіночого та чоловічого роду. Узгодження прикметників з іменниками. Відмінювання термінологічних словосполучень (A1- N1). Словотворення прикметників. Ступені порівняння прикметників.

Дієслово. Час дієслів. Дієвідмінювання у теперішньому та майбутньому часі. Дієслова руху. Функціонування граматичних форм і структур у професійній сфері. Категорія часу дієслова. Безособові дієслова на -но, -то.

Творення дієприкметників. Активні і пасивні дієприкметники. Дієприкметниковий зворот.

Займенник. Розряди займенників. Особові займенники. Відмінювання особових займенників в одинні та множині. Відмінювання зворотного займенника СЕБЕ. Синтаксична роль займенника в реченні. Синтаксична роль займенника в реченні. Функціонування займенників у професійній сфері.

Числівник. Структурно-граматичні властивості числівників. Будова числівників. Запис числівників словами. Відмінювання кількісних і порядкових числівників, творення термінологічних словосполучень з числівниками.

Прийменник. Структура складного речення. Вираження суб'єктно-об'єктних відношень. Прямий і непрямий об'єкт. Структура речень у науковому тексті.

Будова простого речення. Побудова речень за граматичними конструкціями (що - це що, що називається чим, що має що). Будова простого поширеного речення. Граматична основа речення. Творення речень за граматичними конструкціями (що - це що, що називається чим, що має що). Однорідні члени речення. Головні, другорядні члени речення.

Функціонування синтаксичних структур у науковому стилі мови. Структура складного речення. Граматичні конструкції наукового стилю мови. Творення словосполучень, що позначають економічні терміни за моделями А¹ - Н¹, Н¹ - Н².

Вираження об'єктних відношень, прямий і непрямий об'єкти. Творення віддієслівних іменників. Творення прикметників від іменників. Вираження об'єктних відношень. Творення складних слів. Трансформація дієслівних словосполучень в іменні.

Суб'єктно-предикатні відношення. Граматичні конструкції наукового стилю мови. Розвиток професійного мовлення. Уміння будувати стверджувальні та заперечні відповіді на запитання.

Рекомендована література

1. Альохіна С. В. Українська мова для іноземних студентів: початково-предметні курси / С. В. Альохіна, Г. В. Онкович, Я. Шутенко. – К. : «А.С.К.», 1998. – 96 с.
2. Бахтіярова Х. ІІ. Українська мова : практичний курс для іноземців / Х. ІІ. Бахтіярова, С. С. Лукашевич, І. З. Майданюк. – Тернопіль : Вид. ТНЕУ, 1999. – 115 с.
3. Вивчаємо українську : підручник / укл. Л. Г. Новицька, Т. М. Поліщук. – Львів : Вид. "Світ", 1995. – 240 с.
4. Вірченко Т. І. Практикум з української словесності для студентів економічного та юридичного спрямування : навч.-метод. посібн. / Т. І. Вірченко. – К. : Б. в., 2007. – 179 с.
5. Гайдамака Г. Г. Збірник завдань з фонетики української мови для іноземних студентів усіх напрямів підготовки всіх форм навчання / Г. Г. Гайдамака. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2010. – 50 с.
6. Гримич М. Українська мова щодня. Початковий рівень : навч. посібн. / М. Гримич, Н. Непійвода, В. Різун; за ред. І. Осташа. – К. : «А.С.К.», 1998. – 278 с.
7. Євстигнєєва Г. А. Перші кроки українського мовлення : навч. посібн. для студентів-іноземців / Г. А. Євстигнєєва. – Львів : Світ, 1994. – 78 с.
8. Козловська Л. С. Українська мова (вступний фонетичний курс для іноземних бакалаврів-економістів) / Л. С. Козловська, І. А. Колесникова. – К. : КНЕУ, 2010. – 203 с.
9. Космакова-Братушенко Г. Д. Українська мова для іноземців / Г. Д. Космакова-Братушенко. – Одеса : ОДУ, 2000. – 112 с.
10. Лесная Г. М. Украинский язык для стран СНГ : учебник / Г. М. Лесная. – М. : РГГУ, 2010. – 368 с.
11. Методична розробка з наукового стилю української мови для іноземних студентів вищих економічних навчальних закладів / укл. С. А. Чезганов. – К. : КНЕУ, 2002. – 36 с.
12. Макарова Г. І. Розмовляймо українською. Вступний курс / Г. І. Макарова, Л. М. Паламар, Н. К. Присяжнюк. – К. : УНВУ «Рідна мова», 2002. – 150 с.
13. Макарова Г. І. Розмовляйте з нами українською мовою / Г. І. Макарова. – К. : Либідь, 1992–1993. – 212 с.
14. Навчальний українсько-російсько-туркменський словник для іноземних студентів усіх напрямів підготовки всіх форм навчання / укл. О. С. Черемська, Г. Г. Гайдамака. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2013. – 112 с.
15. Навчальні мініуми з української і російської мов для іноземців / укл. Н. Ф. Зайченко, С. А. Воробйова. – К. : КНУ ім. Т. Г. Шевченка, 1995. – 56 с.

16. Онкович Г. В. Сторінки українознавства: книга для читання та розвитку мовлення студентів, які вивчають українську мову як іноземну : навч. посібн. / Г. В. Онкович. – К. : КНУ ім. Т. Г. Шевченка, 1994. – 198 с.
17. Основи наукового мовлення : навч.-метод. посібн. / уклад. Т. В. Симоненко. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2005. – 80 с.
18. Практичний курс з української мови для студентів-іноземців : навч.-практ. посібн. / Г. Г. Гайдамака, Л. С. Данкіна, О. С. Черемська. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. – 140 с.
19. Практичні та контрольні завдання з навчальної дисципліни «Українська мова» для студентів-іноземців усіх напрямів підготовки всіх форм навчання / укл. О. С. Черемська, Г. Г. Гайдамака. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. – 68 с.
20. Професійне мовлення: українсько-туркменський словник-довідник для іноземних студентів усіх напрямів підготовки всіх форм навчання / укл. В. Ф. Жовтобрюх, І. М. Ходарєва. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2013. – 92 с.
21. Професійно орієнтовані тексти для студентів-іноземців денної форми навчання / укл. Г. Г. Гайдамака, І. Ю. Підгородецька. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2008. – 72 с.
22. Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для іноземних студентів усіх напрямів підготовки всіх форм навчання / укл. О. С. Черемська, Г. Г. Гайдамака. – Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 45 с.
23. Російсько-український словник сталих науково-технічних та економічних зворотів / укл. О. С. Черемська, Г. Г. Гайдамака ; за заг. ред. докт. екон. наук, проф. В. С. Пономаренка. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2007. – 152 с.
24. Російсько-український розмовник для іноземних студентів / укл. О. С. Черемська, І. М. Шелепкова. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2012. – 64 с.
25. Російсько-українсько-турецький розмовник [Текст] : для іноземних студ. усіх напрямків підготовки денної форми навчання / укл.: О. С. Черемська, Л. П. Петрова Озель, І. М. Шелепкова. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 107 с.
26. Черемська О. С. Українська мова : навч. посібн. для іноземних студентів далекого зарубіжжя / О. С. Черемська, Л. С. Данкіна. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2010. – 176 с.
27. Черемська О. С. Українська мова (за професійним спрямуванням) : навч. посібн. / О. С. Черемська, Г. Г. Гайдамака, В. Ф. Жовтобрюх. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2009. – 224 с.
28. Ющук І. Ф. Я вивчу український язык: Фонетика. Лексика. Словообразование : Морфология. Украинская литература / І. Ф. Ющук. – К. : Радянська школа, 1991. – 28 с.

Голова предметної комісії

Ольга ЧЕРЕМСЬКА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Освітньо-науковий рівень
здобувач ступеня доктора філософії (PhD)

спеціальності: 011 «Освітні, педагогічні науки», 051 «Економіка»,
071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,
073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність», 122 «Комп'ютерні науки», 242 «Туризм», 281 «Публічне управління та
адміністрування», 292 «Міжнародні економічні відносини»
(шифр та назва)

**ІСПІТ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН,
ЯКІ ВСТУПАЮТЬ ДО АСПРАНТУРИ**

Екзаменаційний білет № 1

1. Скільки літер в українському алфавіті?

- а) 30;
- б) 31;
- в) 32;
- г) 33.

2. Якої літери немає в українському алфавіті?

- а) Є;
- б) І;
- в) Ѓ;
- г) І.

3. Апостроф – це:

- а) розділовий знак;
- б) буква;
- в) знак твердості;
- г) знак м'якості.

4. У якому рядку слова розміщено не за алфавітом?

- а) брокер, вікно, сегмент, трамвай;
- б) бізнес, аргумент, слово, телевізор;
- в) автомобіль, альбом, фільм, яблуко;
- г) консалтинг, лідер, місяць, фарба.

5. У якому рядку всі слова мають наголос на 2 складі?

- а) сервер, шахтар, роман, Київ;
- б) залік, наказ, білет, доцент;
- в) Харків, газета, лекція, предмет;
- г) стілець, набір, вікно, ваніль.

6. У якому рядку всі слова мають наголос на 3 складі?

- а) дерево, океан, собака, боротьба;
- б) підручник, аудит, Україна, заява;
- в) телевізор, факультет, кабінет;
- г) держава, лінія, сторона, посада.

7. У якому рядку всі іменники жіночого роду?

- а) продаж, купон, завдання, викладач;
- б) подруга, столиця, характеристика, вулиця;
- в) комп'ютер, виробництво, праця, родина;
- г) будинок, кредит, лабораторія, ручка.

8. У якому рядку всі іменники чоловічого роду?

- а) тролейбус, гуртожиток, ректорат, кафедра;
- б) пам'ятник, підручник, студент, Київ;
- в) читання, розділ, висновок, аспірантура;
- г) фініш, знання, клавіатура, процес.

9. У якому рядку всі іменники середнього роду?

- а) море, життя, вікно, поле;
- б) тренер, комп'ютер, паливо, життя;
- в) праця, ребро, небо, число;
- г) цифра, пюре, бюро, тіло.

10. У якому рядку всі слова у формі однини?

- а) кава, молоко, засоби, аудиторії;
- б) студенти, університет, деканати, кафедра;
- в) магазин, покупець, перукарня, стіл;
- г) двері, дерево, будинок, студентка.

11. У якому рядку всі слова у формі множини?

- а) вікна, парфуми, студенти, декани;
- б) ректорат, факультет, аудиторії, ножиці;
- в) окуляри, ласощі, штора, лекція;
- г) відповідь, варіант, місто, вулиця.

12. Слови, протилежні за значенням, називають:

- а) антонімами;
- б) синонімами;
- в) паронімами;
- г) омонімами.

13. Слови, близькі за значенням, називають:

- а) антонімами;
- б) синонімами;
- в) паронімами;
- г) омонімами.

14. Виберіть із переліку синонім до слова *говорити*:

- а) читати;
- б) казати;
- в) відповідати;

г) мовчати.

15. Виберіть із переліку синонім до слова *дорога*:

- а) простір;
- б) поле;
- в) автострада;
- г) вулиця.

16. У якому рядку всі слова – синоніми:

- а) заплаканий, печальний замріяний, невеселий, смутний;
- б) відстоювати, боронити, обороняти, пересилювати, захищати;
- в) автострада, траса, шосе, шасі, магістраль;
- г) мужній, безстрашний, хоробрий, сміливий, відчайдушний.

17. Виберіть із переліку антонім до слова *холодний*:

- а) гарячий;
- в) звичайний;
- б) приємний;
- г) теплий.

18. Виберіть із переліку антонім до слова *сумний*:

- а) веселий;
- б) добрий;
- в) злий.
- г) усміхнений;

19. У якому рядку всі слова є спільнокореневими?

- а) ранок, ранковий, ранити;
- б) лисина, лисіти лисячий;
- в) вода, водичка, приводити;
- г) книга, книгарня, книжковий.

20. У якому рядку всі слова є іменниками?

- а) трійка, категорія, оцінка, підручник;
- б) семеро, господар, внизу, університет;
- в) наш, учора, жовтець, зелений;
- г) гроші, гімназія, керівник, працювати.

21. У якому рядку всі слова є прикметниками?

- а) тьмяний, весело, короткий, веселий;
- б) срібний, книжковий, спеціальний, високий;
- в) ранковий, скоро, легко, червоніти;
- г) швидко, рідкісний, значно, зошит.

22. У якому рядку правильно утворено ступені порівняння прикметників?

- а) менш відомий, найдорожчий, більш досвідчений;
- б) світло-зелений, найбільш розумний, самий легкий;
- в) активніший, більш лисий, самий лагідніший;
- г) крацій, найменш здібніший, більший.

23. У якому рядку всі слова є дієсловами?

- а) горіти, смішно, сіяти, звести;

- б) вчитися, фінансувати, діяти, запитати;
- в) бігти, дієвий, щоденник, зошит;
- г) читати, відповідати, переклад, звітувати.

24. У якому рядку всі дієслова теперішнього часу?

- а) житимуть, пишемо, читали, мріяли;
- б) роблю, можуть, відлєтіли, йдуть;
- в) говорю, бігають, кажуть, розкладають;
- г) поважаєте, сиділи, горячко, стережемо.

25. У якому рядку всі дієслова минулого часу?

- а) розгубили, платили, одягти, знали;
- б) сподівалися, кричали, виховали, нагадали;
- в) повідомили, несуть, шили, берегли;
- г) шукати, поспішати, купаєшся, допомогла.

26. У якому рядку всі дієслова майбутнього часу?

- а) зайде, привезли, танцюватиме, буду збирати;
- б) принесуть, будуть зупиняти, розкидають, слухатимуть;
- в) буде відпочивати, слухали, ведуть, навчу;
- г) усміхається, почуватиму, перепишу, будуть робити.

27. У якому рядку всі слова є кількісними числівниками?

- а) семеро, третій, по-друге;
- б) тринацять, вісім, двадцять чотири;
- в) дев'ятсот, сто вісім, тринацятро;
- г) одна шоста, шість, сімнадцять.

28. У якому рядку всі слова є порядковими числівниками?

- а) третій, тридцятеро, сто другий;
- б) три четвертих, сьомий, тридцять третій;
- в) двісті шостий, вісімнадцятий, трьохсотий;
- г) обос, сотня, восьмий.

29. Виберіть слово з префіксом *c*:

- а) ...різати;
- б) ...ламати;
- в) ...люжити;
- г) ...питати.

30. Виберіть слово з префіксом *з*:

- а) ...ходити;
- б) ...казати;
- в) ...томитися;
- г) ...ремонтувати.

31. Знайдіть слово, у якому після префікса потрібно ставити апостроф:

- а) з...акцентувати;
- б) без...іменний;
- в) з...уміти;
- г) від...їхати.

32. Виберіть географічну назву іншомовного походження, яку пишуть з буквою *и*:

- а) С...рія;
- б) К...пр;
- в) Соч...;
- г) Грец...я.

33. Укажіть слово іншомовного походження, у якому потрібно ставити апостроф:

- а) п...юпітр;
- б) м...юзикл;
- в) миш...як;
- г) б...югер.

34. Знайдіть власну назву, у якій потрібно писати м'який знак:

- а) Н...ю-Йорк;
- б) Х...юстон;
- в) В...єтнам;
- г) Амудар...я.

35. М'який знак на місці пропуску потрібно писати в усіх словах рядка:

- а) сер...озний, брон...ований, схвил...ований;
- б) с...омга, л...отчик, прац...овитий;
- в) ра...онний, ма...ор, бо...овий;
- г) древн...ого, сл...ози, кур...оз.

36. Виберіть слово іншомовного походження, яке потрібно писати з буквою *и*:

- а) дез...нфекція;
- б) тр...умф;
- в) д...зель;
- г) див...зія.

37. Укажіть слово іншомовного походження, у якому пишуть м'який знак:

- а) інтер...ю;
- б) кан...йон;
- в) сер...йозний;
- г) н...юанс.

38. Укажіть слово іншомовного походження, у якому не ставлять апостроф:

- а) ад...ютант;
- б) комп...ютер;
- в) б...юджет;
- г) пан...європейський.

39. Як правильно записати українською мовою прізвище *Юрьев* (рос.)?

- а) Юрєв;
- б) Юръєв;
- в) Юрієв;
- г) Юр'єв.

40. Виберіть правильну форму жіночого імені по батькові від імені *Василь*:

- а) Василіївна;
- б) Василівна;
- в) Васильовна;
- г) Васильєвна.

41. Виберіть правильну форму чоловічого імені по батькові від імені *Олексій*:

- а) Олексійович;
- б) Олексієвич;
- в) Олексійв;
- г) Олексіїч.

42. Виберіть слово, яке пишуть разом:

- а) м'ясо/молочний;
- б) електронно/обчислювальний;
- в) фізико/математичний;
- г) радіо/фізичний.

43. Конструкцію *по собственному желанию* українською мовою перекладають:

- а) за власним бажанням;
- б) по власному бажанню;
- в) по собственному бажанню;
- г) по своєму бажанню.

44. Конструкцію *по завышенным ценам* українською мовою перекладають:

- а) по завищених цінах;
- б) по завищеним цінам;
- в) відповідно до завищених цін;
- г) за завищеними цінами.

45. Виберіть правильно побудоване словосполучення.

- а) повне фіаско;
- б) майбутні плани;
- в) моя автобіографія;
- г) вагомі здобутки.

46. Які з виділених слів є іменниками жіночого роду?

У **культурі** (1) розвинених країн **поняття** (2) "менеджмент" дуже часто межує з поняттям "бізнес". **Бізнес** (3) – це **діяльність** (4), спрямована на отримання прибутку шляхом створення і **реалізації** (5) певної продукції або послуг. "Управління бізнесом" – це управління **комерційними** (6), господарськими організаціями.

- а) 2, 3, 6.
- б) 1, 4, 5.
- в) 2, 4, 6.
- г) 1, 5, 6.

47. Прочитайте текст. Які з виділених слів є прикметниками?

Підприємництво є **рушійною** (1) силою **ринкової** (2) економіки. Підприємництво передбачає **дослідження** (3) і використання нових можливостей, а саме **нових** (4) ринків, товарів, видів послуг, **виробничих** (5) технологій, нових організацій. Підприємець **ухвалиює** (6) рішення і несе за них відповідальність.

- а) 1, 2, 4, 5;
- б) 2, 3, 4, 6;
- в) 1, 2, 3, 6;
- г) 2, 4, 5, 6.

48. Прочитайте текст. Оберіть правильну послідовність вилучених слів.

Менеджер обов'язково ... постійну посаду, яому підпорядковані люди. Особливий вид бізнесу – це Цей вид діяльності ще більше ... з особою підприємця, людини, яка починає нову справу, вкладає в неї власні кошти і відповідає за ... результат.

- а) посідає, пов'язаний, кінцевий, підприємництво.
- б) пов'язаний, посідає, підприємництво, кінцевий.
- в) посідає, підприємництво, пов'язаний, кінцевий.
- г) посідає, пов'язаний, підприємництво, кінцевий.

49. Прочитайте текст. Оберіть правильну послідовність вилучених слів.

Роботу, виконувану людьми, ... економічною діяльністю. Усі види економічної діяльності ... економічну систему міста, країни, світу. Отже, економічна система – це сукупність тогò, що люди ..., і того, чого вони бажають.

- а) називають, утворюють, виробляють;
- б) називають, виробляють, утворюють;
- в) утворюють, називають, виробляють;
- г) виробляють, називають, утворюють.

50. Прочитайте. З'ясуйте, якою має бути послідовність речень.

- (1) Але сам еквівалент має бути реальним.
 - (2) У процесі розвитку товарного виробництва виникають і функціонують гроші.
 - (3) Вони виникають у процесі обміну як еквівалент вартості товару.
 - (4) Таке визначення сутності грошей вписується в різні теорії грошей.
 - (5) Вартість товару можна виміряти реальним товаром і знаком.
- а) 1, 3, 2, 4, 5.
 - б) 2, 3, 1, 5, 4.
 - в) 5, 1, 4, 3, 2;
 - г) 1, 2, 5, 3, 4.

Голова предметної комісії

Ольга ЧЕРЕМСЬКА